

# 100

HIVERN  
2022-2023

# FULLINFORMATIU





### 3 | PRESENTACIÓ

### 4 | TEMA DESTACAT

Sensellarisme, accés a l'habitatge i exclusió social

### 9 | COL·LEGI

**DISCURS ÈTIC I PRÀCTICA PROFESSIONAL:** Ètica i deontologia per a no perdre's pel camí: "Com es construeix l'ètica aplicada"

**DEFENSA DE LA PROFESSIONIÓ:** Accions que hem fet des del CEESC

**DONEM VEU ALS COL·LECTIUS:** Informe d'avaluació de l'impacte de la professió de l'educació social als centres educatius

**AL CEESC ENS HEM PRONUNCIAT:** Octubre-Desembre

### 17 | OPINIÓ

40è aniversari de la primera promoció de Delegats d'Assistència al Menor

### 20 | DOSSIER

**PUBLICACIONS D'INTERÈS**

**TASTETS DE LLENGUA:** Com s'anomenen els vels islàmics?

**EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL:** MIRALL: Un programa per a joves amb conflicte violent amb les seves famílies

**CONEIXEMENT I DISCURS PROFESSIONAL**

**AL BLOG DEL CEESC**

### 25 | MIRADES

**L'EDUCADORA SOCIAL MISTERIOSA:** Silenci, comencem!

**VIST A LES XARXES**

### 26 | ACTIVITAT COL·LEGIAL

La Tortosa de la beneficència. Crònica del #PassES

Redueix la teva quota si estàs a l'atur

V Congrés de Serveis Socials Bàsics i Especialitzats

ARSAL: L'impacte de la guerra sobre 300 km<sup>2</sup>

### 31 | AGENDA

Catàleg de Càpsules

Catàleg de Formació

Edita:

**Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya (CEESC)**

Aragó, 141-143, 4a planta.  
08015 Barcelona  
Tel. 93 452 10 08  
Fax. 93 518 30 54

Redacció: comunicacio@ceesc.cat

Disseny i maquetat: Jordi Sales Roqueta  
Il·lustracions: Jordi Sales Roqueta

Impressió: Codipre Arts Gràfiques, SL.  
Sabadell  
Dipòsit Legal: B-20441/91  
ISSN: 1888-4725  
Revista periòdica

**El Col·legi no es fa responsable de les opinions que no han estat emeses directament pel Col·legi en les seccions que li pertocquen, ni del contingut dels articles que no hagin estat directament organitzats pel CEESC.**

En conveni amb:



**Diputació  
Barcelona**

Daniel Martínez, educador social, col·legiat 10157.  
Vocal de la Junta de Govern del CEESC



**J**a han passat més de sis mesos des de l'inici de la nova Junta de Govern del CEESC. Tot just ara, comencem a tancar una primera etapa en què transitem cap a noves dinàmiques dins de l'equip. Ja no és tot nou, però encara tenim la sensació que hi ha molt per fer, entendre i descobrir. Ens hem anant adaptant sobre la marxa, assolint noves responsabilitats a les diferents àrees de treball i proposant noves dinàmiques.

Cal ser sinceres, la situació del nostre col·lectiu professional no passa per un bon moment, l'erosió de la professió és més que evident. L'acumulació dels impactes de les successives crisis socioeconòmiques de caire estructural i les seves conseqüències han ubicat una bona part de la societat i les professions vinculades a la dimensió de les cures en una situació precària.

Algunes d'aquestes qüestions se substancien en fenòmens tals com la manca de reconeixement públic, la precarietat laboral, la desprofessionalització, les sobrecàrregues de treball cronificades, la manca de recursos i altres formes diverses d'acumulacions de malestars que acaben afectant la salut física i psicosocial. Aquestes i altres qüestions acaben posant en risc la qualitat dels serveis, la sostenibilitat de la pràctica professional i, en definitiva, els drets de totes.

Sent clares, tot i la nostra expertesa i essencialitat com a professionals, el clar reconeixement de la xarxa de professionals amb què treballem, l'important tasca realitzada als serveis d'atenció a les persones i la gran capacitat d'investigació, anàlisi i avaluació de les polítiques socials i dels àmbits que ens pertocuen, encara ens cal alçar més que mai la nostra veu per guanyar espais propis.

Altrament, el col·legi professional pot ser una de les possibles respostes. Com a corporació de dret públic, el

Col·legi ens dota a totes d'un conjunt de possibilitats i eines per a poder incidir en la nostra realitat professional i defensar els interessos de la ciutadania canalitzant la seva veu i posant els drets al centre de tot. Encara hem de fer molta pedagogia per poder comunicar les potencialitats, oportunitats i actuals limitacions que ens pot donar l'estructura col·legial.

Ara, per abordar aquestes qüestions apel·lem a la participació, a la cooperació i a la col·laboració entre les professionals de l'educació social i afins, a la intercooperació entre agents socials per a la promoció i defensa dels drets socials, per fer visible la rellevància de la dimensió de les cures i la dignificació de les seves professionals.

Hem iniciat els nostres primers passos en el treball d'incidència en la dimensió política i jurídica en qüestions que vertebraren la nostra professió amb alguns resultats inicials positius, mirant de recollir les aportacions de totes i construint nous horitzons estratègics. En aquests moments –a banda d'altres qüestions–, estem treballant per canalitzar els interessos i la veu del cos de professionals, la vetlla per la garantia dels drets socials i per uns serveis de qualitat mitjançant l'avantprojecte de Llei del Tercer Sector Social de Catalunya. En breu podrem compartir amb tots vosaltres les nostres aportacions.

Les bones intencions que ens van impulsar a formar part del CEESC es comencen a materialitzar en petites dosis i ja són bastides al nou pla estratègic que vàrem presentar en Assemblea, el passat 13 de desembre. Així que si esteu interessades en conèixer de primera mà la feina que hem anat realitzant, el nou pla de treball, en participar o altres, no ho dubteu, aquí estem i nosaltres farem el possible per apropar-nos.

Entre totes tot, des dels diferents espais, amb les companyes que necessitem i cap endavant. La responsabilitat és col·lectiva, organitzem-nos! ●

# SENSELLARISME, ACCÉS A L'HABITATGE I EXCLUSIÓ SOCIAL

El tema destacat d'aquest *Full Informatiu* el dediquem al *sensellarisme*, un fenomen complex que, tot i que s'aborda des de Serveis Socials quan no s'ha estat a temps de fer prevenció, el seu origen multifactorial fa que només es pugui combatre amb polítiques més àmplies i multidimensionals.

Primer us compartint un seguit de xifres per dimensionar el sensellarisme a Catalunya i també presentem les principals propostes a nivell nacional per erradicar-lo.

A banda, hem convidat a participar-hi **Antoni Milian i Massana**, catedràtic de dret administratiu de la Universitat Autònoma de Barcelona. Ell és l'impulsor i director de la proposta de llei per fer front al sensellarisme a Catalunya, la qual ha esdevingut la proposició de llei que es tramita al Parlament.

I també la **Maira Costa Casas**, codirectora de la Fundació Mambré, que a grans trets ens explica com treballen per acompanyar les persones sense llar en la seva lluita per un habitatge digne i per la inserció social i laboral.



# 1 UNA FOTOGRAFIA DEL SENSELLARISME

“L’habitatge, malgrat ser un dret bàsic, s’ha convertit avui dia en un problema estructural i un dels principals generadors d’exclusió social a Catalunya”. Així

comença el resum executiu de l’informe *INSOCAT 14 Habitatge i exclusió residencial*, d’ECAS, elaborat per l’Observatori de la Realitat Social de Càritas Barcelona, presentat el passat mes d’abril.

L’informe estima que a Catalunya hi ha al voltant de **2,2 milions de persones que pateixen exclusió residencial**. I en fa la diferenciació per grups segons la classificació d’ETHOS (European Typology of Homelessness and Housing Exclusion), elaborada per la Federació Europea d’Entitats Nacionals que treballen en l’àmbit del SENSELLARISME (FEANTSA), que defineix quatre tipologies d’exclusió residencial:

- **Sensesostre:** 18.000 persones  
*Persones que no disposen d’un espai físic per viure.*
- **Sensellar:** 7.502 persones  
*Persones que disposen d’un espai físic, encara que aquest no reuneixi les condicions necessàries de privacitat per considerar-lo un espai propi i que l’ocupant no en tingui la titularitat legal. Es considera una persona sensellar o sense habitatge aquella que pernocta en equipaments públics o d’entitats socials.*
- **En habitatge insegur:** 915.000 persones / 329.900 llars  
*Persones que disposen d’un espai físic on poden desenvolupar la seva vida privada però no tenen permís legal d’utilització de l’allotjament.*
- **En habitatge inadequat:** 1.301.200 persones / 355.200 llars  
*Persones que viuen en un espai que no reuneix les condicions adequades per a l’habitabilitat. Disposen, per tant, d’un espai físic on poden desenvolupar la seva vida privada, amb permís legal d’utilització o ostentant-ne la propietat, però amb les incomoditats derivades del deteriorament dels equipaments.*

Aquestes xifres no deixen indiferent, ja que no podem oblidar que l’habitatge és un dret bàsic de totes les persones.

A més, són xifres que mostren situacions més invisibilitzades de l’exclusió residencial, més enllà de la imatge que podem tenir de les persones que viuen a la intempèrie.

Categoria ETHOS	Subcategoria ETHOS	De quines dades disposem i quina font?
1 Sense sostre	1 Persones que viuen a la intempèrie	6.975 persones (Generalitat de Catalunya, 2016)
	2 Persones en allotjaments d’emergència	
2 Sense llar	3 Persones que viuen en albergs i centres per a gent sense llar/ allotjament temporal	7.502 persones (Generalitat de Catalunya, 2016)
	4 Persones en albergs per a dones	
	5 Persones en allotjaments per a migrants	
3 Habitatge insegur	6 Persones que sortirán d’internament en institucions	915.000 persones/ 329.900 llars (Fundació FOESSA, 2021)
	7 Persones que reben ajuda a llarg termini (per sensellarisme)	
	8 Persones que viuen en allotjament insegur	
	9 Persones que viuen amb la amenaça del desnonament	
4 Habitatge inadequat	10 Persones que viuen sota amenaces violentes	1.301.200 persones/ 355.200 llars (Fundació FOESSA, 2021)
	11 Persones que viuen en estructures temporals/no convencionals	
	12 Persones que viuen en habitatge inadequat (infrabitatge)	
	13 Persones que viuen en amuntegament	

Categories ETHOS, dades disponibles per a Catalunya.

Font: Informe INSOCAT 14 Habitatge i exclusió residencial

També són xifres que han crescut en els darrers anys, segons l'informe, i que estan molt per sobre de les darreres dades presentades per l'administració. Segons el document **Marc d'acció per a l'abordatge del sensellarisme a Catalunya per al període 2022-2025**, el 2016 hi havia a Catalunya **58.930 persones** que estaven en una situació d'exclusió residencial. Si comparem aquesta xifra amb la de l'INSOCAT, voldria dir que en 5 anys l'exclusió residencial s'hauria multiplicat gairebé per 40.

Com començàvem dient, l'habitatge és causa d'exclusió social. Prova d'això són les altres xifres que també mostra el mateix informe INSOCAT en referència a les entitats d'acció social. Segons els experts i expertes consultats en la seva elaboració, **el 80% de l'acció social té a veure amb problemàtiques d'habitatge**. Pràcticament totes les persones acompanyades per les entitats socials estan afectades per problemàtiques relacionades amb l'habitatge (97%) i pràcticament totes les entitats consideren que afecta la forma i les possibilitats de la seva acció social (94%). La meitat de les entitats especialitzades en habitatge té persones a les quals no pot atendre, el 51,4% de les quals necessiten un allotjament que no se'ls pot oferir.

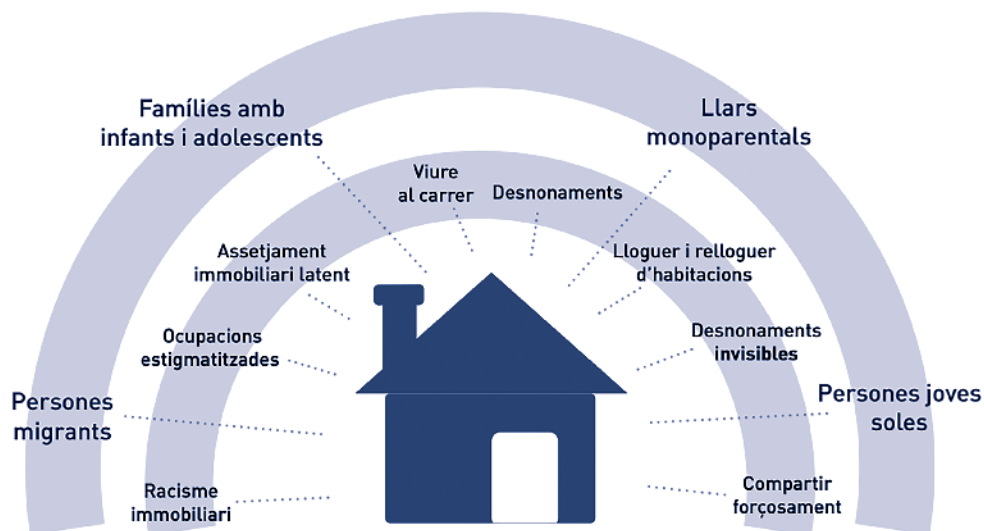
A nivell de l'administració, les polítiques per abordar el sensellarisme han estat intermitents i desiguals al territori català. Durant el 2022 s'han concretat amb l'aprovació del **Marc d'acció per a l'abordatge del sensellarisme a Catalunya per al període 2022-2025**. Aquest és l'actual instrument del Govern de la Generalitat de Catalunya per construir

un model d'abordatge integral del sensellarisme. Estableix trens grans línies d'intervenció: l'adquisició d'espais residencials dignes, la implementació d'un sistema d'atenció i, finalment, el disseny d'un model d'acompanyament i d'empoderament de les persones en situació de sense llar i de sense sostre. Tots tres eixos constitueixen els pilars de l'abordatge integral del sensellarisme.

Caldrà doncs esperar que el que planteja fer en aquest Marc, que té previst destinar 97,8 milions a l'abordatge al sensellarisme fins al 2025 a través de diverses vies, s'acabi executant.

També durant aquest 2022 es va presentar **una proposta de llei per fer front al sensellarisme**, que va entrar el 25 de gener per registre al Parlament de Catalunya com a proposició de llei, i va ser signada per la majoria dels partits de l'arc parlamentari, amb la finalitat de ser discutida i aprovada. A més, el text té el suport de trenta-cinc entitats de primer, segon i tercer nivell de l'àmbit social i de cinc col·legis professionals, entre els quals hi ha el CEESC.

L'objectiu d'aquesta proposta de text legal és posar fi a la situació que viuen les persones que dormen als carrers de pobles i ciutats de Catalunya, assolint la protecció, promoció, integració, inserció i emancipació plena de les persones sense llar, així com regular per llei les actuacions i els serveis que les administracions públiques haurien de dur a terme al territori català per garantir els drets de les persones sense llar. Una proposta que el Parlament de Catalunya segueix tramitant i de la qual se n'espera l'aprovació durant l'any 2023.



## 2

# PER QUÈ UNA LLEI PER A FER FRONT I ERRADICAR EL SENSELLARISME?

Antoni Milian i Massana, catedràtic de dret administratiu de la Universitat Autònoma de Barcelona.

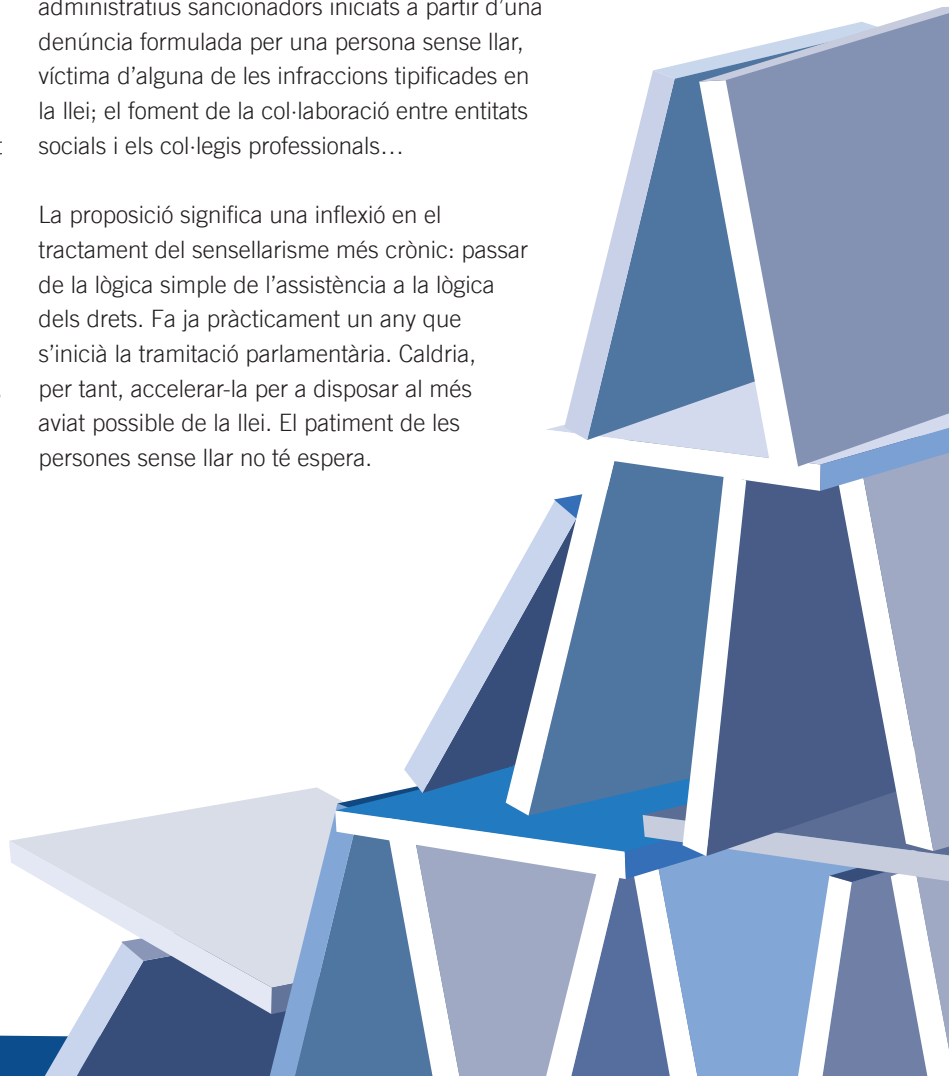
**E**l 25 de gener de 2022, set grups parlamentaris del Parlament de Catalunya (PSC-Units, ERC, JxCat, CUP-NCG, En Comú Podem, Cs, Mixt) entraren en el registre de la Cambra, perquè hi fos tramitada, la *Proposició de Llei de mesures transitòries i urgents per a fer front i erradicar el sensellarisme*.

Cal, però, una llei? Aquests darrers anys el sensellarisme ha deixat de ser un tabú, i els diaris en parlen sovint i obertament. Tanmateix, tot i el patiment que corroeix les persones sense llar, pràcticament només han estat les modalitats del sensellarisme que consisteixen en un habitatge insegur o inadequat les que han merescut l'adopció de mesures concretes per part del legislador, de manera que el sensellarisme consistent en manca d'habitatge o de sostre, amb prou feines se n'ha beneficiat, i, normalment, de retruc. Aquest sensellarisme, orfe de legislació específica, únicament ha estat objecte de mesures administratives, la més notable de les quals ha estat el *Pla de lluita contra el sensellarisme de Barcelona 2016-2020*, a la qual darrerament se n'ha afegit una altra de rellevant, cridada a expandir-se: el *Marc d'acció per a l'abordatge del sensellarisme a Catalunya 2022-2025*, desplegat pel Departament de Drets Socials de la Generalitat de Catalunya. Ara bé, aquestes mesures programàtiques o d'execució, per bé que són necessàries i tenen considerables efectes beneficiosos, són insuficients per a escometre a fons aquell sensellarisme, alhora que depenen del vaivé polític.

La proposició de Llei pretén anar més lluny. Vol fer-ne un tractament integral creant nous drets i serveis, potenciant-ne d'existents i incorporant instruments legals fins ara no previstos. En cap cas no s'oposa a aquelles mesures programàtiques, a les quals donaria aixopluc i dotaria de coherència, a la vegada que abastaria continguts que, en necessitar d'una llei, ara no poden desplegar-se.

Què aportaria la llei, si s'aprovava? Doncs, per exemple, que qualsevol persona que involuntàriament viu al carrer tindria el dret de gaudir d'un espai residencial digne; que els centres de baixa exigència estarien garantits; que els municipis no podrien perseguir la conducta de dormir en la via pública mentre no estiguessin garantits els dos serveis anteriors; que en els municipis més grans hi hauria equips de carrer per, entre altres funcions, efectuar tasques de seguiment i acompanyament; que estarien garantits els serveis de consigna, bugaderia i dutxa, i un títol de transport; que les entitats socials que tenen cura de les persones sense llar estarien legitimades per a defensar davant dels tribunals els drets i els interessos legítims col·lectius d'aquelles persones; que les esmentades entitats socials podrien tenir la condició d'interessades en els procediments administratius sancionadors iniciats a partir d'una denúncia formulada per una persona sense llar, víctima d'alguna de les infraccions tipificades en la llei; el foment de la col·laboració entre entitats socials i els col·legis professionals...

La proposició significa una inflexió en el tractament del sensellarisme més crònic: passar de la lògica simple de l'assistència a la lògica dels drets. Fa ja pràcticament un any que s'inicià la tramitació parlamentària. Caldria, per tant, accelerar-la per a disposar al més aviat possible de la llei. El patiment de les persones sense llar no té espera.



# 3 SENSELLARISME I ACCÉS A L'HABITATGE, L'EXPERIÈNCIA DE LA FUNDACIÓ MAMBRÉ

Maira Costa Casas, codirectora de la Fundació Mambré.

**A** Catalunya, s'estima que 18.000 persones es troben en situació de sensellarisme en les seves condicions més greus: sense sostre, en allotjament d'emergència i en albergs i allotjaments temporals per a gent sense llar (INSOCAT, ECAS, 2022). El sensellarisme és un fenomen amb múltiples causes: la situació econòmica i el mercat immobiliari, la rigidesa dels serveis socials i dels processos institucionals, migracions, discriminacions, i causes personals i relacionals com la falta de xarxa social, ruptures familiars, problemes de salut, dependència o l'edat, entre altres.

Com posa de manifest l'informe INSOCAT 14 d'ECAS, "l'habitatge, malgrat ser un dret bàsic, s'ha convertit avui dia en un problema estructural i un dels principals generadors d'exclusió social".

La solució requereix de la conjugació de diferents nivells de resposta amb dos fonaments: la garantia del dret a un habitatge digne i la persona al centre de l'acció social. Per això, l'ampliació del parc públic d'habitatge assequible i social amb la dotació pressupostària adequada ha de ser la prioritat.

L'experiència de la Fundació Mambré, pionera en la gestió d'habitatge per a persones sense llar, és una experiència de xarxa, partenariat i flexibilitat que fa possible la provisió d'habitatge digne i l'acompanyament social amb l'optimització dels recursos econòmics disponibles. Mambré ofereix habitatge amb diverses fórmules segons les necessitats de les persones i els mètodes d'intervenció que es prioritzen en cada cas o programa. La possibilitat d'exercir el tanteig i retracte per a la compra d'habitatges amb finançament bonificat de la Generalitat és una oportunitat per a ampliar la borsa disponible.

Tradicionalment les metodologies d'acompanyament en sensellarisme s'han basat en el model en escala, en què la persona va superant un seguit de "graons" relacionats amb la inserció laboral, desintoxicació d'addiccions, tractaments en salut mental, segons el cas, fins a aconseguir un grau suficient d'autonomia i accedir a un habitatge compartit. En aquest camí els recursos d'allotjament són diversos i temporals: pensions, albergs, allotjaments residencials, fins a pisos d'inclusió. El lideratge del pla de treball per a assolir aquesta autonomia recau en les persones professionals de l'allotjament o institució on la persona es vincula. Aquest model, no obstant, no ha resultat efectiu en molts casos, especialment els més cronificats en situació de carrer en què les recaigudes poden ser freqüents i l'abandonament del procés suposa també la pèrdua de l'habitatge o allotjament.

Els darrers anys, s'ha anat estenent un nou model conegut com a "Housing First" (Primer la llar), com un nou paradigma de l'acció social que separa l'habitatge del tractament o l'acompanyament social, de manera que en primer lloc s'ofereix una llar digna com un recurs no condicionat al seguiment de tractament i no com una finalitat. L'habitatge sol ser individual i amb vocació de permanència. A partir de l'habitatge, l'acompanyament posa la persona al centre, com a subjecte de ple dret i respectant les seves pròpies decisions, i no se'n condiciona la permanència a l'habitatge al compliment d'un pla de treball. Una de les principals limitacions per estendre el model a Catalunya és la falta d'habitatge protegit i social que asseguri la permanència i la possibilitat que la persona sostingui directament l'acord de tinença de l'habitatge. Les alternatives de captació d'habitatge a través del mercat privat encareixen els programes i dificulten la seva sostenibilitat.

Més enllà d'aquests dos models, Mambré i les entitats socials amb qui col·laborem implementem nous programes que combinen l'experiència dels dos models descrits i el treball en xarxa amb la voluntat d'oferir possibilitats d'accés a un habitatge social, estable i segur. En aquest sentit, el programa Cohabitatge ofereix un contracte de lloguer en habitatge compartit amb vocació de permanència a un preu proporcional als ingressos a persones que han recuperat la seva plena autonomia, però amb ingressos precaris que impedeixen el seu accés directe al mercat privat d'habitatge.

Els programes engegats més recentment conjuntament amb Sant Joan de Déu Serveis Socials, Càritas Barcelona i Formació i Treball, com són Insula i Vesta –aquest darrer amb el Consorci del Besòs i els ajuntament que el conformen– estableixen la separació contractual, és a dir, la persona o la família atesa formalitza un contracte de lloguer de l'habitatge amb Mambré i un contracte d'acompanyament social amb Sant Joan de Déu, entitat que portarà a terme un acompanyament social intensiu durant un determinat període de temps. L'aportació de la persona al lloguer serà proporcional als seus ingressos. La finalització de l'acompanyament social no implica que la persona hagi de deixar l'habitatge si el pot sostenir de manera autònoma.

En definitiva, les últimes iniciatives busquen adaptar el recurs habitatge a la persona. ●





# ÈTICA I DEONTOLOGIA PER A NO PERDRE'S PEL CAMÍ: "COM ES CONSTRUEIX L'ÈTICA APLICADA?"



**A**mb motiu del Dia Internacional de l'Educació Social, el passat 30 de setembre va tenir lloc l'acte "Ètica i deontologia per a no perdre's pel camí", organitzat pels Comitès d'Ètica i Deontologia del CGCEES i del CEESC, amb la col·laboració de la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés. L'acte va voler reflexionar sobre els nous reptes, dificultats i exigències professionals en aquesta època de canvi; sobre la necessitat de construir l'ètica aplicada i els consegüents reptes i contradiccions a què ens enfrontem; sobre la rellevància d'impulsar el procés reflexiu i donar llum pública al *Codi deontològic* com a document orientador en l'exercici professional.

L'acte es va iniciar amb la presentació de **Jesús Vilar Martín**, director acadèmic de la Facultat d'Educació Social i Treball Social Pere Tarrés, i de **Marc Queralt López**, president del CEESC.

Tot seguit la presidenta del Comitè d'Ètica de Serveis Socials de Catalunya (CESSC), **Begoña Román Maestre**, acompanyada a la taula per en **Joan Dueñas Ferrándiz**, membre dels Comitès d'Ètica i Deontologia del CGCEES i del CEESC, va impartir la conferència "**Com es construeix l'ètica aplicada?**"

## “Com es construeix l'ètica aplicada?”

**Begoña Román** va iniciar la conferència indicant que la plantejava amb dos objectius clars: el primer dels objectius seria fer una lliçó d'ètica aplicada de la qual en puguem aprendre alguna cosa, i el segon el de ser capaç de contestar la pregunta “com es construeix l'ètica aplicada” per tal d'especificar els supòsits des d'on fem l'ètica en l'educació social.

Al llarg de tota la conferència, la presidenta del Comitè d'Ètica de Serveis Socials de Catalunya va llançar diverses preguntes com ara, com es construeix l'ètica aplicada, per què apareix l'ètica aplicada o per què fem ètica aplicada, entre moltes d'altres, i les va intentar resoldre al llarg de la conferència.

Per a Román, l'ètica aplicada no només s'aplica. L'ètica aplicada es construeix com a *ètica* i com a *aplicada*. L'ètica aplicada és pragmatista, això vol dir que es construeix per necessitat, a partir dels problemes amb què topa l'ètica. Com que hi ha aquesta necessitat -la de pensar cooperativament les problemàtiques que tenim- es construeix l'ètica aplicada. Les normes morals són les úniques que podem construir; no fem lleis, són normes i, per tant, no són vinculants. Des del Comitè d'Ètica de Serveis Socials de Catalunya es fan recomanacions perquè com a societat no tenim resoltes les diferents problemàtiques, o estan mal resoltes, i no hi ha una única resposta als problemes de la vida quotidiana de les persones. Totes aquestes recomanacions es fan a partir d'una cooperació interdisciplinària i amb una gran responsabilitat, tenint present que treballem en entorns d'incertesa i de complexitat.

Es fa ètica aplicada perquè hi ha problemes nous que involucren discussions ètiques. L'ètica aplicada se centra en els valors de les persones a qui acompanyem, en els destinataris dels serveis. No ens centrem en la nostra comoditat o en les nostres conviccions, i, per tant, pot ser que segons el destinatari, la resposta sigui una o una altra.

Begoña Román va continuar explicant que l'ètica aplicada es construeix gràcies a grans tradicions de l'educació social, l'antropologia, la sociologia, la psicologia i la filosofia. No se'n construeix només

l'aplicació, sinó que es construeix tota ella. L'ètica posa ordre als conceptes que l'enteniment moral normal i corrent ja té. L'ètica aplicada construeix morals. Som *meta-responsables* de l'ètica amb la qual eduquem socialment; de la moral que creem i a partir de la qual eduquem. Abans educàvem des del sentit comú.

Segons Román, si tu creus que el que es construeix és l'aplicació i que l'ètica ja està construïda, no has entès l'*ètica aplicada*.

La ponent va llençar una pregunta al públic: “per què apareix l'ètica aplicada?” L'ètica aplicada apareix per necessitat. Com que vivim en una societat plural, aquesta necessitat és virtut, ja que és una societat accelerada i plural i això és bo. Begoña Roman, però, destaca que no és bo fer de la necessitat virtut i desitja que no s'hagués de crear l'ètica aplicada.

Román va recordar una frase de Plató: “en una societat àmplia i diversa, si tothom pensa de la mateixa manera, vol dir que hi ha algú que no pensa.” La diferència a la diferència és símptoma de respecte i de llibertat perquè a la societat n'hi ha, de diferències. Diferència per respecte, diferència perquè hi ha altres maneres d'abordar-ho, etc.

Tot seguit va abordar el dubte sobre si l'ètica s'ha de *deconstruir* o *destruir* quan aquesta es construeix malament. La *destrucció* fa, en paraules de Román, “borrón y cuenta nueva”. En canvi en la *deconstrucció* es vol entendre per què era així, es volen treure les peces sense fer mal, veure tot allò que estava influenciant. No ho destruïm tot; som aprenents de la nostra història. S'aprèn de les males pràctiques.

Román explica que des del CESSC no es fa política, en el sentit d'imposar a les persones què han de fer o de generar lleis, sinó que s'hi fan recomanacions. Es treballa molt des de l'acord, però hi ha vots particulars en els documents i, de fet, Román creu que cal garantir-hi la discrepància. D'altra banda, l'ètica aplicada no implica fer un simple acord, sinó que es prenen moltes molèsties en pensar; es pensa, no per a vèncer, sinó per a convèncer. Volem fer pensar, no simplement fer obeir.

**Quin nivell de risc estem disposats a assumir?** La pregunta no és només quin nivell de risc estem disposats a assumir quan intervenim socialment des d'un projecte educatiu social; la pregunta evoluciona a "quin nivell de risc i de contradiccions estem disposats a tenir". L'ètica aplicada treballa per consens, però un consens que va dirigit a no caure en arbitrarietats, és a dir, a no caure en discrecionalitats.

Per què fem ètica aplicada? Perquè hi ha problemes nous que involucren discussions ètiques, categories ètiques.

Begoña Román va continuar explicant amb sis grans idees com es construeix l'ètica aplicada. La primera és **dialogicament**, discursivament, i amb els afectats en els contextos, que s'han d'empoderar per poder formar part de les decisions. Ningú té el monopoli de la racionalitat. S'ha d'institucionalitzar el diàleg on arriben els casos i es discuteixen. Això es fa des del segon fonament: la **cooperació interdisciplinària**. Quan s'institucionalitza un espai de reflexió és important tenir la mirada de

l'educadora social, però també la d'un psicoterapeuta i la d'una mestra. La tercera idea és que l'ètica aplicada es construeix des del **revisionisme**. Román afirma que no som revolucionaris en l'ètica aplicada, ja que treballem -i aquest seria el quart fonament- des de la **prudència i l'equilibri reflexiu**. En l'ètica aplicada s'han de donar raons per convèncer, no per destruir. El cinquè punt seria proposar els valors que semblen els més importants a prioritzar i **pautar una recomanació**. Per últim, el sisè punt fa referència a la **sostenibilitat de l'organització** a la qual cal oferir un cert suport. Segons Román tenim un deure d'eficiència i no únicament de legitimitat.

Per acabar la seva conferència, la presidenta del Comitè va acabar dient que l'educació social es topa amb la incertesa, perquè hi ha moltes incògnites respecte el futur de la persona. Cal mantenir la incògnita sempre en el futur de les persones perquè puguin resoldre qualsevol conflicte per elles mateixa i no per la violència estructural en la qual es troben. I va afegir: **"Els nens tenen futur, no destí."**



Després de la conferència va iniciar-se una taula rodona amb **Daniel Rubio Merino**, coordinador del Comitè d'Ètica i Deontologia del CGCEES i integrant de la Comissió d'Ètica i Deontologia del GHEE-CEESPV; **Iñaki Rodríguez Cueto**, coordinador de la Comissió d'Ètica i Deontologia del GHEE-CEESPV, i **Araceli Lázaro Aparicio**, representant del CEESC, coordinadora de l'elaboració del Codi deontològic de 2004 a 2007, i membre del Comitè d'Ètica i

Deontologia del CEESC. De les reflexions d'aquesta taula en parlarem en un proper *Full Informatiu*.

Per finalitzar l'acte, en **Xavier Puig Santulària**, vocal del CGCEES, va una lectura del Manifest del Dia Internacional de l'Educació Social 2022, centrat en el desenvolupament de l'ètica i la deontologia com a orientació i identitat professional per a "no perdre's pel camí". ●

## DEFENSA DE LA PROFESSIÓ

# ACCIONS QUE HEM FET DES DEL CEESC

### **1** Seguiment de les convocatòries d'oposició i borses de treball per a educadores i educadors socials i les convocatòries de licitacions de gestió de serveis

Entre els mesos de juliol i mitjans de novembre de 2022, hem presentat 9 recursos de reposició a la contractació d'educadores i educadors socials.

2 d'ells han estat acceptats:

- **AGÈNCIA PÚBLICA DE FORMACIÓ I QUALIFICACIÓ PROFESSIONALS DE CATALUNYA.** Oferta de feina de l'Agència FPCAT, adscrita al Departament de la Presidència.
- **AJUNTAMENT DE COLLBATÓ.** Bases reguladores del procés de selecció extraordinari per cobrir una plaça d'educador/a social per estabilització, pel torn lliure i el sistema de concurs

7 d'ells encara estan pendents de resposta:

- **CONSELL COMARCAL DE LA GARROTXA.** Bases que han de regir el procediment de creació d'una borsa de treball de personal laboral temporal, categoria tècnic/a de joventut (A2), adscrit/a a l'Àrea d'Educació i Joventut del Consell Comarcal de La Garrotxa.
- **AJUNTAMENT DE VILADECANS.** Aprovació amb caràcter urgent de la convocatòria i bases reguladores del procés de selecció per a la contractació temporal d'un educador/a social per a intervenció en medi obert amb joves.

- **AJUNTAMENT DE VILASSAR DE DALT.** Licitació del servei de dinamització del procés participatiu juvenil.
- **AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT.** Bases reguladores del procés de selecció per a la constitució d'una borsa de treball d'educadors/ores socials, en règim laboral temporal, per a la cobertura de les vacants que es puguin produir en aquest lloc de treball.
- **CONSELL COMARCAL DE LA CONCA DE BARBERÀ.** Procés selectiu per a la constitució d'una borsa de treball de tècnic en educació social del Consell Comarcal de la Conca de Barberà.
- **AJUNTAMENT DE L'HOSPITALET DE LLOBREGAT.** Anunci relatiu a la convocatòria d'un concurs de mèrits per seleccionar personal amb caràcter no permanent com a diplomada/da o grau universitari/ària educador/a especialitzat/ada en educació social per a diverses àrees d'aquest Ajuntament, i aprovar les bases que han de regir la convocatòria.

- **AJUNTAMENT DE SITGES.** En relació amb l'aprovació de la convocatòria excepcional d'estabilització i les bases del procés selectiu, pel sistema de concurs, per cobrir 3 places de tècnic/a mitjà/na d'educació social.

No hem rebut cap mena de resposta a 2 dels recursos presentats amb anterioritat i, transcorreguts 3 mesos des de l'enviament, considerem que hi ha hagut silenci administratiu:

- **AJUNTAMENT DE L'ESCALA**
- **AJUNTAMENT DE SANTPEDOR**

## 2

**Seguiment de les ofertes de treball d'entitats privades**

Durant aquests mesos, hem presentat 10 escrits adreçats a entitats privades que contracten professionals de l'educació social, ja que no complien amb els requisits d'accés a la professió, categoria professional, condicions laborals, etc.

2 dels escrits han obtingut resposta a favor del CEESC:

- EDUVIC
- Residència Geriàtrica Hospital de Sant Joan Baptista

1 dels escrits ha estat retirat per considerar que les al·legacions de l'entitat eren correctes:

- Fundació Ser.Gi

Els 7 restants estan encara pendents de resposta:

- Ajuntament de Santa Perpètua (XALOC)
- Marçet Knowledge
- Mèmora
- Servei d'Ocupació de Catalunya - Girona
- Servei d'Ocupació de Catalunya - Guinegüeta
- Servei d'Ocupació de Catalunya - Barri Gòtic (2 escrits presentats)

Continuem actualitzant l'espai de la pàgina web del CEESC en què anem anotant el seguiment de les accions encaminades a controlar la correcta contractació d'educadores i educadors socials.

## 3

**Incidència política****Proposició de Llei del Tercer Sector**

Com ja sabeu, el passat 5 d'octubre, la proposició de Llei de Tercer Sector Social va superar el debat a la totalitat que va tenir lloc al Ple del Parlament de Catalunya.

Un cop superat aquest tràmit, el CEESC va sol·licitar la seva compareixença davant la Comissió d'Empresa i Treball i reunions amb alguns dels grups parlamentaris per exposar amb major detall els nostres arguments a l'entorn del conjunt de la proposta.

Posteriorment, els grups parlamentaris de JxCat, PSC-Units, ECP i la CUP-NCG han sol·licitat la compareixença d'un representat del CEESC en la ponència d'aquesta proposició de Llei i resta pendent de saber quina és la data de la nostra participació davant la ponència.

El passat 8 de novembre, el CEESC es va trobar amb els representants parlamentaris d'ECP, ERC, PSC-Units per parlar sobre el posicionament del CEESC. Paral·lelament, el CEESC s'ha trobat amb altres actors socials per parlar sobre aquesta futura norma, com son La Confederació i la Taula del Tercer Sector (7/11/2022), Comissions Obreres (17/11/2022) i la CGT (18/11/2022). Restem pendents de trobar-nos amb la UGT i la CNT.

Des del CEESC continuem treballant en la propostes d'esmenes que presentarem davant la ponència de la proposició de Llei del Tercer Sector Social de Catalunya. ●

**Si teniu alguna informació sobre la realitat laboral dels educadors i educadores socials (convenis mal aplicats, protestes o accions que esteu duent a terme, convocatòries, etc.), feu-nos-ho saber al correu [observatori@ceesc.cat](mailto:observatori@ceesc.cat)**

## DONEM VEU ALS COL·LECTIUS

# INFORME D'AVALUACIÓ DE L'IMPACTE DE LA PROFESSIÓ DE L'EDUCACIÓ SOCIAL ALS CENTRES EDUCATIUS



**E**n finalitzar el curs 2020-2021, el primer amb educadores i educadors socials als centres educatius, el Col·lectiu professional d'Educació Social i Escola del CEESC va elaborar l'informe *Avaluació de la incorporació d'educadores i educadors socials als centres educatius durant el curs 2020/21*, que tenia per objectiu avaluar la feina feta per part d'aquestes educadores i educadors socials i conèixer el nivell de satisfacció dels equips directius vers aquest nou perfil dins les escoles i instituts, mostrant les primeres dades i resultats que visibilitzessin la importància de la tasca que poden fer els professionals de l'educació social a escoles i instituts.

El passat 19 de novembre, el Col·lectiu va presentar en exclusiva el seu segon informe, titulat **Avaluació de l'impacte de la professió de l'Educació Social als centres educatius** i que dona continuïtat a l'avaluació iniciada l'any passat. L'objectiu d'aquest informe és, per un costat, analitzar la feina feta per les educadores i els educadors socials que van ser contractats durant els cursos 2020/2021 i 2021/2022 a 75 centres educatius d'alta complexitat, i, per l'altre, plantejar un sistema d'avaluació amb un conjunt d'indicadors, que posi sobre la taula i amb la major claredat possible, amb un abast qualitatiu i quantitatiu, tota la feina feta des de les funcions que els hi han estat encomanades des del Departament i altres que s'hi han realitzat.

La jornada, amb intervencions de membres de la Junta de Govern del CEESC i aportacions de diversos membres del Col·lectiu professional, va donar pas a la presentació de l'Informe, a càrrec de **Rosa Guitart** i **Rubén Comas**, membres del Col·lectiu i del grup de treball que l'ha treballat. Entre tots dos van contextualitzar els antecedents de l'estudi, van explicar els trets principals de les avaluacions del primer i del segon any, els indicadors d'avaluació emprats a l'estudi i l'estructura de l'Informe, així com el contingut principal i els resultats obtinguts. Per fer-ho, es van fer diverses dinàmiques participatives entre els assistents.

## DADES MÉS SIGNIFICATIVES

L'informe s'ha dut a terme analitzant:

- 22 memòries oficials d'avaluació del curs 2020-2021 fetes pels professionals de l'educació social en actiu a centres d'alta complexitat.
- 3 dinàmiques de grups de treball en línia, grups de discussió d'entre 3 i 5 educadores i educadors socials d'aquests centres educatius relacionades amb el desenvolupament de les seves tasques i funcions.
- Les respostes a les preguntes realitzades per correu electrònic a 8 educadores i educadors socials d'aquests centres educatius.
- La comparació dels resultats obtinguts de l'Avaluació de la incorporació d'educadores i educadors socials als centres educatius durant el curs 2020-2021 -esmentat anteriorment-, amb els resultats de l'anàlisi duta a terme aquest curs.

Algunes de les conclusions més rellevants:

- La necessitat que des del Departament s'especifiquin i s'indiquin clarament quines són les funcions i atribucions de l'educador/a social, concretant-les i diferenciant-les de les d'altres professionals per evitar ambivalències, i que aquestes arribin i s'explicitin de forma contextualitzada a cada centre escolar. Més concretament, cal diferenciar funcions i tasques d'educador/a social i de tècnic/a d'integració social.
- La demanda de reconèixer la figura de l'educador/a social com a pròpia en el Departament d'Educació i establir-hi un servei amb personal referent de contacte amb les educadores i els educadors socials.
- La necessitat de donar a conèixer, visibilitzar i reconèixer la figura de l'educador/a social per posar-la en valor als centres i a la resta de la comunitat; també en esferes polítiques. Això demana fer constar l'educador/a social en l'organigrama dels centres, amb més presència i incidència, com, per exemple, atribuint-li més funcions a desenvolupar, dotant-la de més capacitat de decisió o establint més coordinació amb la resta de professionals del centre i de la comunitat educativa.

Finalment, l'Informe planteja un nou sistema d'avaluació de l'abast real de les tasques fetes per part de les educadores i educadors socials als centres educatius i també inclou, entre d'altres, les següents propostes:

- Establir un grup de treball CEESC- administració-professionals en actiu per fer revisió de funcions, model d'implantació de la figura (configuració d'equips d'atenció/intervenció als centres) i definició d'un sistema d'avaluació ajustat al perfil diferenciat.
- Revisar i replantejar les funcions i tasques encomanades pel Departament d'Educació a les educadores i educadors socials amb una mirada més àmplia i que incorpori les competències i coneixements de l'educador/a social envers l'àmbit educatiu i social.
- Incorporar la figura de l'educador/a social amb més presència i incidència dins l'estructura i l'organització escolar, amb les funcions i tasques que li pertocuen per a les seves competències professionals.
- Establir coordinacions calendaritzades d'educadores i educadors socials amb professionals del centre: direcció, professorat, cicles, equips docents, professionals de l'atenció socioeducativa, etc. i amb agents educatius i socials externs.
- Establir un grup de treball des del Departament d'Educació per a incorporar educadores i educadors socials en tots els centres escolars com una figura estructural en el centre, i consolidar el seu lloc de treball així com les condicions del seu contracte laboral. ●

Trobareu l'informe a la pàgina web del CEESC o llegint aquest codi QR:



**Vols participar al Col·lectiu Professional de Serveis Socials del CEESC?  
Fes-nos-ho saber omplint el formulari que trobaràs al web del Col·legi, a la secció de Col·lectius.**

# AL CEESC ENS HEM PRONUNCIAT

## Posicionaments, adhesions i comunicats

### OCTUBRE



#### **Manifest del CGCEES pel Dia Internacional de l'Educació Social 2022**

En motiu del Dia Internacional de l'Educació Social, el Consejo General de Colegios de Educadoras y Educadores Sociales (CGCEES) ha fet un Manifest que proposa reflexionar al voltant de la dimensió ètica de la professió i per extensió, sobre l'ús del *Codi deontològic* com a document orientador en els conflictes ètics associats a la intervenció socioeducativa.



#### **Dia Mundial de la Salut Mental. Per l'eliminació total de la vulneració dels drets dels pacients**

El CEESC s'ha adherit al comunicat que ha impulsat el Comitè d'Ètica Assistencial de la Fundació CCSM en motiu del Dia Mundial de la Salut Mental. El comunicat posa de manifest com avui dia se segueixen vulnerant els drets dels pacients i com aquestes vulneracions podrien ser perfectament evitades si es prenguessin les mesures pertinents.



#### **ILP per a una regularització extraordinària de persones estrangeres**

La ILP que vol aconseguir la regularització d'unes 500.000 persones a l'Estat espanyol es pot signar fins al 22 de desembre, tant com a persona individual, o com a organització col·laboradora.

### NOVEMBRE



#### **Línies estratègiques per a implementar la Llei del Tercer Sector**

Des que es va presentar la proposició de Llei del Tercer Sector, des del CEESC hem treballat per fomentar espais per tal que la Llei neixi des del consens i des de la realitat dels serveis, tenint en compte totes les veus implicades; hem exposat els nostres arguments a l'entorn del conjunt de la proposta i hem volgut concretar les possibilitats de treball compartit per presentar esmenes a l'articulat



#### **Comunicat del CEESC pel 25N**

Aquest 25 de novembre, el CEESC se suma, un any més, a reivindicar els drets de les dones a viure, a viure en pau, a viure en igualtat i llibertat. Les educadores i els educadors socials de Catalunya continuarem lluitant per eradicar la violència masclista fins que les dones i els seus fills i filles puguin ser ciutadanes de ple dret, actives i participatives.

### DESEMBRE



#### **Dia Mundial de la sida 2022. Zero estigma. Zero VIH**

El CEESC ens adherim al comunicat conjunt del Dia Mundial de la sida 2022. "Les pandèmies evidencien les desigualtats i agreugen les fragilitats, la qual cosa afavoreix l'aparició de problemes de salut. Ens cal avançar cap a la construcció d'una societat més igualitària, inclusiva, justa i respectuosa amb els drets humans

perquè el foment del respecte a la diversitat i d'una educació integral ens conduirà al futur que tots i totes desitgem, un futur sense VIH."



#### **Manifest 3 de desembre - Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat**

En el marc del projecte "Fent accessible la justícia", les entitats catalanes que participem d'aquest manifest hem treballat en la definició de les principals característiques i funcions de la persona facilitadora, hem definit el protocol de la seva intervenció en procediments judicials i hem configurat un pla pilot que permet la immediata posada en marxa del servei amb professionals especialitzats



#### **Declaració "A Catalunya és l'hora de les mesures socials, és l'hora de tothom!"**

El CEESC formem part de la Plataforma + Drets i + Justícia Social juntament amb altres agents amb l'objectiu de defensar els drets socials, polítics i civils per a tothom, universalitzar els drets de ciutadania i avançar cap a una societat basada en la igualtat i la justícia social. Demanem al Govern que respongui a les necessitats de la societat catalana i presenti els pressupostos necessaris per al 2023 i als grups parlamentaris que actuïn pensant en l'interès de la ciutadania i no en clau electoral. ●



# 40È ANIVERSARI DE LA PRIMERA PROMOCIÓ DE DELEGATS D'ASSISTÈNCIA AL MENOR



## Equip de Medi Obert de Justícia Juvenil de Tarragona i de Terres de l'Ebre

**P**el Reial Decret 1292/1981, de 5 de juny, foren traspassats a la Generalitat els serveis de l'Estat en matèria de protecció de menors, els quals comprenien les funcions que l'Obra de Protecció de Menors exercia en el territori de Catalunya, tal com resulta del text refós de la legislació sobre protecció de menors, aprovada pel Decret del 2 de juliol de 1948 i les disposicions complementàries. Uns mesos més tard, s'acordà la transferència dels serveis de l'Estat a la Generalitat de Catalunya en matèria de promoció a la dona, que es concretà amb el traspass dels serveis del Patronat de Protecció a la Dona, pel Reial Decret 2352/1981, de 18 de setembre.

Amb el traspass d'aquestes competències exclusives en matèria d'institucions públiques de protecció de menors, la Direcció General de Protecció i Tutela de Menors del Departament de Justícia, creada per Decret de 14 de desembre de 1981, "assumeix la protecció i tutela de menors, la prevenció de la

delinqüència juvenil i el tractament dels inadaptats o infractors, si bé les funcions jurisdiccionals sobre els menors o en favor d'ells continuen corresponent als Tribunals Tutelars, integrats en el poder judicial"<sup>1</sup>.

El primer Director General de Protecció i Tutela de Menors va ser l'advocat i polític tarragoní **Enric Vendrell i Duran**, que fins aleshores havia exercit de president del Tribunal Tutelar de Menors de Tarragona. L'Enric Vendrell, bon coneixedor de la *Ley de Tribunales Tutelares de Menores, de 11 de junio de 1948*, impulsa i lidera el procés de reorganització, transformació i modernització dels serveis de Protecció i Tutela de Menors. Amb aquest propòsit, s'envolta d'un equip de persones amb perfils personals i professionals diversos i de procedències dispars, però amb el denominador comú de ser bons coneixedors de l'àmbit: l'**Esther Giménez-Salinas**, el **Ramon Parés**, el **Pius Fransoy**, el **Carlos González**, el **Jaume Funes**, l'**Anna Díez**, el **Jordi Baiget**, el **Manel Rius**, el **José Miguel Hierro**,

1. Memòria 1982. Direcció General de Protecció i Tutela de Menors. Departament de Justícia, p. 6

el **Josep Ignasi Biosca**, l'**Andreu Valero**... Plegats pensen, estructuraren, organitzen, programen i posen en marxa el nou model de Protecció i Tutela de Menors i, de retruc, de la nova Justícia Juvenil a Catalunya.

*Amb la "creació de les Seccions Territorials de Protecció i Tutela de Menors, dotades de personal tècnic qualificat, es desplega la línia executiva pel que fa a l'atenció directa dels casos de protecció i tutela i a més s'assumeixen les funcions de l'antic Patronat de Protecció a la Dona. Alhora, es posa en marxa un Centre d'Observació a Barcelona amb la finalitat d'estudiar i diagnosticar els menors infractors que els Tribunals Tutelars els hi envii a fi d'elaborar la proposta de mesura més convenient per al seu tractament; es crea un Centre d'Acollida a Tarragona que té per funció l'atenció immediata i transitòria de menors abandonats o maltractats; i finalment, a l'octubre de 1982 es crea la figura del Delegat d'Assistència al Menor -DAM-, que realitza el tractament del menor en el seu propi ambient familiar i social, com a alternativa a la mesura d'internament"<sup>2</sup>.*

Sí, el 28 d'octubre de 1982, després d'haver participat en un curs de formació especialitzada al Centre d'Estudis i Formació del Departament de Justícia -del dilluns 18 al dimecres 27 d'octubre- comencen a treballar els primers 22 DAM de Catalunya: 2 a Girona, 2 a Lleida, 2 a Tarragona i 16 a Barcelona.

El perfil professional de procedència d'aquesta primera promoció de DAM -cal recordar que en aquells moments no existia l'Educació Social com a professió-, és volgutament obert i divers: psicòlegs, advocats, mestres, assistents socials, pedagogs, educadors de carrer de l'Escola Flor de Maig...

Els Tribunals Tutelars de Menors els van començar a "delegar" els primers seguiments, de menors i joves que aleshores podien ser tant "desemparats" -per la facultat protectora-, com "infractors" -per la facultat reformadora. Cal recordar que la Llei de Tribunals Tutelars de Menors del 1948 atenia tant els joves que calia "protegir" com als que calia "reformar", i no hi havia una clara diferenciació en relació amb l'assistència que rebien els uns i els altres per part dels DAM.

La Llei 11/1985, de 13 de juny, de Protecció de Menors és el primer marc normatiu que estructura i ordena aquests canvis. Pel que fa al tractament

de la delinqüència infantil i juvenil, aquesta Llei introdueix per primera vegada una definició de "tractament", dels seus objectius i dels seus mitjans, i també de les classes de tractament, el qual podia ésser institucional i en medi obert.

El tractament en medi obert, inclou per primera vegada la figura del Delegat d'Assistència al Menor com a peça clau d'aquest sistema i n'especifica les funcions.

Alguns dels elements que han acabat sent identitaris del model d'intervenció en medi obert implementat pels DAM es vertebren, s'estructuren i s'articulen a partir de les primeres pràctiques professionals: l'atenció propera al lloc de residència del jove, la cobertura dels desplaçaments per tal de preservar la presencialitat i la proximitat en els seguiments, la flexibilitat horària en la jornada laboral per atendre la diversitat d'escenaris personals i familiars, el rol professional d'operador social referent en un territori concret, el treball en xarxa de coordinació i cooperació amb els agents comunitaris del territori, l'estructura i els continguts dels informes de seguiment per als Tribunals, les activitats grupals d'aprenentatge experiencial, la relació d'ajuda com a mètode d'intervenció, etc.

Orfes de referents i àvids d'aprenentatges, els DAM busquen vies d'estudi i recerca per eixamplar i construir coneixement i van a cercar models a Europa (sobretot a França -Vaucresson-, Suïssa Lausana i Cantó de Vaud-, Anglaterra i Gal·les, i Suècia) i posteriorment al Canadà (Boscombeville, Montréal). Hi troben i participen en espais de formació especialitzada, posen en marxa projectes d'aprenentatge personal i grupal, i donen a conèixer i intercanvien experiències professionals en jornades i congressos.

Des d'un primer moment es va poder constatar que una de les característiques més singulars de la feina del DAM era el treball en solitari, un element al qual es va voler donar resposta amb un seguit de mesures de suport al DAM com ara la incorporació de la figura d'un coordinador en cada equip, els espais de supervisió interna, la constitució de comissions de treball, l'organització periòdica de les reunions de zona, l'establiment d'un espai de supervisió externa, o la disponibilitat i la participació en espais de formació continuada i obligatòria.

Ben aviat el DAM va anar fent-se un lloc entre els professionals dels diferents serveis de suport

2. Memòria 1982. Direcció General de Protecció i Tutela de Menors. Departament de Justícia, p. 7.

social dels respectius territoris d'actuació. El pes del manament judicial de les mesures que implementava i el fet que en l'execució dels plans d'intervenció amb els joves s'incorporessin de ple les actuacions de coordinació o cooperació amb els serveis públics de suport social, donava al DAM un lloc i una perspectiva global del jove, i li permetia dissenyar una intervenció integral i integrada que donés resposta a bona part de les seves necessitats educatives.

Des d'aleshores ençà han passat 40 anys, no és una efemèride rodona com ho poden ser els 25 anys o els 50 anys, però en el cas del Medi Obert de Justícia Juvenil ve a coincidir amb el moment en què aquella primera generació de DAM estem arribant a la fi de la nostra etapa laboral, i aquest aniversari és una oportunitat per a donar conèixer la feina feta al llarg d'aquests anys.

**Arribats aquí, ens podem preguntar com és el Medi Obert de Justícia Juvenil que tenim en aquests moments? Què ha canviat en aquests anys? Quines són les perspectives i els reptes de futur?**

En aquests 40 anys els DAM han passat a ser Tècnics de Medi Obert -TMO- i des de la creació de la diplomatura d'Educació Social, als nous TMO se'ls demana aquesta formació per accedir als Equips de Medi Obert de Justícia Juvenil. Les lleis de referència també han canviat, i així tenim que la *Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors* i la *Llei 27/2001, de 31 de desembre, de justícia juvenil* són el marc legal que regula la intervenció especialitzada dels TMO.

A mode de resum, considerem que les principals aportacions del Medi Obert de Justícia Juvenil a la societat que en aquest 40 anys s'han anat consolidant com a part integrant de les nostres intervencions, són les següents:

1. Un treball especialitzat i específic per a joves i adolescents en conflicte amb la societat.
2. La reincorporació de joves que, o bé han sortit, o bé estan al marge dels sistemes públics de salut, d'educació, de formació i d'inserció laboral.
3. Donar una segona oportunitat als joves que han comès un delictes -un accident és una oportunitat de canvi.

4. Possibilitar que la societat es faci corresponsable i participi de programes per a la resocialització dels joves infractors: prevenció comunitària, justícia restaurativa, prestacions en benefici de la comunitat, voluntariat, etc.
5. Una visió integral del jove, de la família i del seu entorn, esdevenint un operador privilegiat que pot crear sinergies i teixir complicitats entre tots els serveis de promoció social que envolten el jove.
6. Executar el 64,21% de les mesures penals de la Justícia Juvenil, essent el servei especialitzat d'execució penal amb un cost més baix.
7. Un índex d'èxit alt per la reducció de la reincidència, tal i com queda palès en el darrer estudi de reincidència del CEJFE del 2016. Les dades concretes són les següents: percentatge general de reincidència: 30'8%, un 6,4% més que a l'estudi del 2011. I si ens fixem en la reincidència per àrees els percentatges són els següents: mesures de centres, reincidència del 27,5%, un 13,1% més que a l'estudi del 2011; mesures d'assessorament tècnic, del 39,0%, un 13,5% més que a l'estudi del 2011, i mesures de medi obert, del 24,9%, un 10,8 menys que a l'estudi del 2011.
8. Fer uns millors ciutadans, independentment que els processos de resocialització tinguin diferents graus d'èxit.
9. Acostar-se a la realitat dels joves i atendre'ls des de la proximitat del seu lloc de residència. Que els TMO coneguin els entorns de convivència i socialització dels joves facilita la coordinació i possibilita la cooperació amb els operadors comunitaris d'aquests entorns.
10. La discreció dels processos d'execució de les mesures evita l'estigmatització dels joves en seguiment i de les seves famílies.
11. Uns tècnics amb una formació especialitzada en l'atenció a adolescents i joves en conflicte amb la societat, que mantenen un reciclatge i una actualització constant per tal de fer front a les necessitats i problemàtiques emergents dels joves i famílies, i a una societat en canvi constant. ●

*Si l'home fracassa a conciliar la justícia i la llibertat, fracassa en tot.*

Albert Camus

## PUBLICACIONS D'INTERÈS

### LES SOLEDATS. REFLEXIONS, CAUSES I EFECTES

Consell Assessor Científic contra la Soledat

Editor: Joan R. Riera



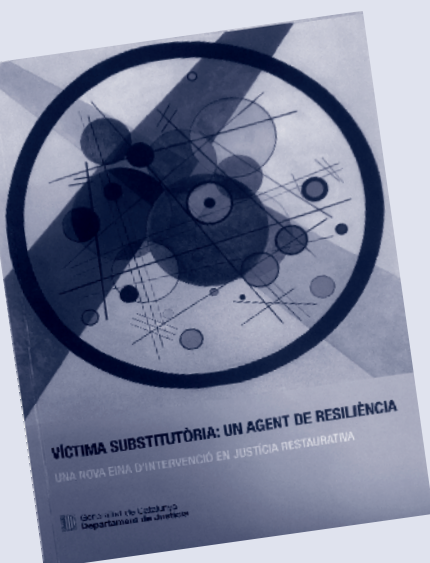
**D**es de fa pocs anys el fenomen de la soledat no desitjada ha entrat en l'agenda pública. Un fenomen que, en termes polítics i socials és nou. Anteriorment, era una qüestió que restava únicament en el marc de la privacitat individual i no tenia solució, era una condemna que es vivia des de l'ostracisme, l'aïllament, i que només se superava si es disposava de les capacitats individuals i la xarxa social per poder-hi fer front.

Ha calgut, doncs, en primer lloc, estudiar en profunditat la soledat, desgranar-la i analitzar-la per tal de construir una nova orientació a les polítiques de promoció de les persones que hi doni resposta, i amb especial cura en el cas de la soledat a les grans ciutats.

Aquest llibre mostra els treballs i les anàlisis dels membres del CACS (Consell Assessor Científic contra la Soledat), impulsat per l'Ajuntament de Barcelona, tots ells acadèmics de llarga trajectòria en cadascun dels seus àmbits, la filosofia, la sociologia, la psicologia, les ciències de la salut, la gerontologia i el treball social. ●

### VÍCTIMA SUBSTITUTÒRIA: UN AGENT DE RESILIÈNCIA

#### Una nova eina d'intervenció en justícia restaurativa



Coord.: Sheila Mas Vallvé i Laura Sánchez Martínez

Programa Compartim. Departament de Justícia. Generalitat de Catalunya

**A**quest llibre és fruit de la pràctica d'un grup de mediadors i mediadores de justícia juvenil que treballem diàriament amb persones que han viscut un conflicte o sofert un dany. Com a professionals, facilitem processos restauratius i reparadors, amb l'objectiu de millorar el seu benestar, ja siguin persones infractores, víctimes, familiars o altres membres de la comunitat.

Conscients dels beneficis que aporta la trobada de les parts implicades a ambdues, la voluntat del col·lectiu amb aquesta publicació és ampliar aquests processos a més persones, situacions i moments; processos que fins ara, no han estat possibles per diferents motius.

Aquest llibre coral, gestat en reunions virtuals, surt a la llum després d'una època d'aïllament, amb l'esperança de reforçar els vincles danyats amb una proposta innovadora d'intervenció. ●

## TASTETS DE LENGUA

# COM S'ANOMENEN ELS VELS ISLÀMICS?

**S**i no tenim un contacte estret amb la cultura islàmica, és molt probable que ens sorgeixin dubtes a l'hora de donar nom als diversos vels amb què es cobreixen algunes dones musulmanes. Només que us hi hàgiu fixat una mica, deveu haver vist que n'hi ha de més curts i de més llargs, que tapen més o menys la cara, només per al cap o de cos sencer...

Ara, des del Servei d'Assessorament Lingüístic del CNL de Barcelona ([www.cpln.cat](http://www.cpln.cat)) i amb l'ajuda inestimable del TERMCAT, us volem fer aquesta tasca una mica més fàcil: entre els productes multimèdia que podem cercar al web [www.termcat.cat](http://www.termcat.cat), hi trobem una **nova infografia interactiva en què podem consultar el nom dels set vels més habituals**, cada un acompanyat d'un dibuix per fer-ho més entenedor encara (en teniu la referència al final de l'article).

La infografia porta per títol *Vels islàmics* i recull els termes *hijab*, *amira*, *xaila*, *khimar*, *xador*, *nicab* i *burca*. Es tracta d'adaptacions de les paraules originals en àrab que s'han transcrit al català amb l'ajuda de diversos experts en transcripció. Cadascun d'aquests mots està enllaçat amb la seva definició i els seus equivalents en castellà, francès i anglès.

Us en deixem aquí la definició, però us aconsellem que doneu un cop d'ull a la infografia per veure la il·lustració que l'acompanya i esvaireu així qualsevol dubte:



**Hijab:** Mocador amb què algunes dones musulmanes es cobreixen els cabells i el coll.



**Amira:** Mocador de dues peces amb què algunes dones musulmanes es cobreixen els cabells i el coll.



**Xaila:** Mocador rectangular amb què algunes dones musulmanes es cobreixen els cabells i les espatlles.



**Khimar:** Mocador llarg semblant a una capa amb què algunes dones musulmanes es cobreixen els cabells, el coll, el pit i les espatlles.



**Xador:** Peça de vestir àmplia i generalment de color negre amb què algunes dones musulmanes, especialment les xiïtes de l'Iran i l'Afganistan, es cobreixen el cap i el cos i, de vegades, la cara.



**Nicab:** Mocador amb què algunes dones musulmanes, especialment les dels països del golf Pèrsic, es cobreixen els cabells, el coll i la cara, excepte els ulls.



**Burca:** Vestit de teixit rígid amb què algunes dones musulmanes es cobreixen completament el cap i el cos, que té una reixeta o una obertura a l'altura dels ulls per a veure-hi.

TERMCAT, CENTRE DE TERMINOLOGIA. Vels islàmics [en línia]. Barcelona: TERMCAT, Centre de Terminologia, 2022. 1 infografia. <https://www.termcat.cat/ca/recursos/productes-multimedia/vels-islamics>

## EXPERIÈNCIA PROFESSIONAL

# MIRALL WIBATT

### Un programa per a joves amb conflicte violent amb les seves famílies

**E**l programa MIRALL és el fruit del treball d'un grup de tècnics de medi obert (TMO) de justícia juvenil (educadors socials i d'altres professionals) i de voluntaris del programa de Voluntaris per la Convivència, vinculats a l'Equip de Medi Obert (EMO), de Justícia Juvenil de Tarragona i al de Terres de l'Ebre. Els motius que varen moure aquest grup de professionals a elaborar aquest programa varen ser diversos, entre els quals destaquen: l'augment sobtat de delictes de violència filio-parental que es va produir en el moment d'iniciar-ne l'elaboració, l'existència del Programa Límits, un programa per a pares víctimes de violència filio-parental, i la demanda dels pares i mares que els seus fills tinguessin, també, una formació semblant a la que ells rebien.

El resultat i la resposta a aquestes inquietuds va ser l'elaboració del Programa MIRALL, del qual ja se n'han realitzat 15 edicions, sempre en paral·lel al programa Límits per a pares i mares.

Des del començament del programa, l'equip d'elaboració va tenir clar que per a una bona implementació del programa eren imprescindibles les següents tres columnes.

- La realització en paral·lel dels programes Límits i MIRALL. Aquest fet visualitza en ambdós grups l'esforç de l'altre.
- La implicació directa del tècnic que fa la derivació del jove en el programa, mitjançant la implementació de les tres sessions individuals previstes.
- La participació en el programa del que anomenem *monitor MIRALL*, que és una persona que ha viscut situacions de violència familiar i que ha aconseguit superar-les i que permet vincular directament els continguts del programa amb situacions viscudes en primera persona.

## Fitxa tècnica i orientacions per aplicar el programa

<b>Destinataris</b>	Infants i joves amb conductes violentes en l'àmbit familiar principalment.
<b>Obligatorietat</b>	Per les aplicacions a justícia juvenil es considera favorable que aquesta estigui supeditada a una obligació de la mesura judicial o bé a una pauta socioeducativa.
<b>Àmbit d'aplicació</b>	Programa per a grups mixtos de 6 a 12 joves.
<b>Edats dels joves</b>	Infants i joves de 14 a 19 anys (s'aconsella una diferència màxima de 3 anys entre els participants).
<b>Distribució de les sessions</b>	8 sessions en grup. 3 sessions individuals. 1 sessió conjunta pares i fills (opcional). 1 sessió de lliurament de reconeixements.
<b>Periodicitat i durada de les sessions</b>	Una sessió per setmana (recomanable) de 2 hores amb pausa (opcional) a la meitat.
<b>Participació del TMO</b>	S'aconsella la participació conjunta del TMO i un trainer a les sessions individuals. En cas que no sigui possible, les assumirà el TMO.
<b>Professionals i col·laboradors</b>	2 professionals conductors de les sessions. 1 monitor MIRALL
<b>Característiques del monitor MIRALL</b>	Un adult que hagi reflexionat i superat amb èxit situacions de violència en l'àmbit familiar i hagi realitzat el curs de formació.
<b>Objectius del programa</b>	<p><b>Objectius generals:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Adonar-se de l'existència d'un problema relacionat amb la seva conducta violenta dins de l'àmbit familiar.</li> <li>2. Identificar formes alternatives de relacionar-se; alternatives a l'ús de la violència.</li> </ol> <p><b>Objectiu específics:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Presa de consciència de l'existència d'un problema relacional.</li> <li>2. Identificar la motivació per iniciar o seguir el procés de canvi que el programa MIRALL proposa.</li> <li>3. Promoure una conducta més adaptada al jove, on l'ús de la violència en qualsevol de les seves formes no estigui present.</li> <li>4. Promoure el diàleg com a font per solucionar els conflictes.</li> <li>5. Aprendre a posar-se en el lloc dels pares o tutors en el moment d'analitzar un conflicte.</li> </ol>

## Què hem de fer si volem aplicar el programa MIRALL?

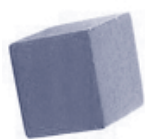
L'any 2021 després d'un procés de revisió basat en l'experimentació de les 13 edicions realitzades fins aleshores i amb l'ajut del CEJFE (Centre d'Estudis Jurídics i de Formació Especialitzada), es va poder editar un manual en format digital i en paper. Des de l'EMO de Tarragona se n'ha fet difusió entre els professionals i els equips que s'hi han interessat. Els professionals que vulguin fer una experiència d'implementació del programa es poden dirigir als Serveis Territorials de Justícia de Tarragona des d'on els farem arribar el manual del programa i alhora poden demanar orientació i assessorament per resoldre els dubtes que tinguin per a la seva implementació. ●

**Més informació sobre el programa a:**  
<https://retornamboportunitats.barcelona/>

# CONeixEMENT I DISCURS PROFESSIONAL

En aquesta secció de la web recollim les relatories de les activitats realitzades pel CEESC a l'entorn de determinats temes d'interès professional. Aquí us fem un recull dels darrers materials publicats.

## Una nova mirada sistèmica per a professionals de l'educació, la mediació i el treball social



Relatoria de la Càpsula en què la **Carme Monegal** ens va apropar cap a una nova mirada sistèmica per a professionals de l'educació, la mediació i el treball social que permet, descriu i entén diversos tipus i nivells de fenòmens que s'esdevenen en els processos educatius d'emancipació de persones amb dificultats socials, així com en els contextos on aquests passen: la llar, la diversa tipologia de residències i l'escola.

## Ètica i deontologia per a no perdre's pel camí



Relatoria de l'acte celebrat en motiu del Dia Internacional de l'Educació Social, presentat per **Jesús Vilar** i **Marc Queralt**, i que va comptar amb una conferència a càrrec de **Begoña Román** i amb una taula rodona amb **Daniel Rubio**, **Araceli Lázaro** i **Iñaki Rodríguez**.

## Envelliment i diversitat funcional



Vídeo i relatoria de la Càpsula sobre envelliment i diversitat funcional que va tenir lloc de manera telemàtica el passat 26 d'octubre i que va anar a càrrec d'**Esther Herráiz**, treballadora social i educadora social amb 25 anys d'experiència a l'associació Rusc i Avets, i **Sílvia Betrán**, psicòloga de la Comunitat els Avets.

## L'ús del català en l'atenció social



Vídeo i relatoria de la Càpsula en què vam debatre sobre educació, vincle, drets, tabús i prejudicis al voltant de criteris socials i educatius favorables a l'ús del català per part del professional en entorns vulnerables. ●

## AL BLOG DEL CEESC

### 28 de juliol Necessitarem tota la nostra força! 10 anys del Carnaval de Blogs

La desena edició del Carnaval de blogs girarà al voltant del lema "Organitzeu-vos, perquè necessitarem tota la nostra força". Els bloguers i blogueres de l'educació social reflexionaran sobre la necessitat de l'organització en la nostra professió.

Recupera les publicacions del blog a [ceesc.blogspot.com/](http://ceesc.blogspot.com/)



### 6 d'octubre Carnaval de blogs 2022. Necessitarem tota la nostra força!

Recull de totes les participacions al Carnaval 2022, que van respondre alguna d'aquestes preguntes: *Com a educadores i educadors socials, ens comprometem prou amb la nostra professió? Fins a quin punt cal que ens involucrem pels reptes de futur que se'ns plantegen com a professió? Hem de fer nostres les lluites i els reptes de les persones més desafavorides i dels grups oprimits? Per què es important col·legiar-se i organitzar-se?* ●





## L'EDUCADORA SOCIAL MISTERIOSA

### SILENCI, COMENCEM!

**P**assadissos buits, futurs educadors i educadores socials en una aula a punt per començar un examen. Només unes breus paraules a la llunyania trenquen el clima de pau, barrejat amb nervis, que hi ha a l'ambient.

Mentre noto les seves respiracions accelerades em venen molts dubtes. D'aquí poc temps, aquestes persones seran professionals: tenen el saber, les competències i les actituds necessàries per treballar? Per respondre a aquesta pregunta em surt la meua vena més adulta i penso que els futurs educadors d'avui no són com els d'abans.

Per mi, ser educadora és un gran honor, un gran privilegi i, alhora, una enorme responsabilitat. No faig d'educadora com si pogués fer qualsevol altra cosa. No sé si seria igual com a educadora si no "sentís els colors". Per això em preocupen certes conductes dels estudiants, com ara la manca d'assistència i participació a l'aula; la poca lectura que es fa; la creença que saben tot el que s'ha de saber, etc.

Potser és una qüestió de mirada. Quan vaig anar a la universitat, aquesta era vista com un pou de saviesa, on et construïes com a professional i un espai privilegiat al qual no tothom hi tenia accés. Aquestes premisses han canviat. Podeu dir que tinc una mirada romàntica de la universitat, però no deixa de preocupar-me que la vivència de la professió no sigui la mateixa: qui avalarà la nostra vàlua professional, qui lluitarà per la professió...

Connecta't! Això s'anima, comencen a entregar els exàmens. Pensa que tot això que et preocupa només són cabòries, segurament tots hem fet el mateix a la universitat. Els temps canvien, però seguirem avançant i seguirem estimant la professió. Estic convençuda! ●

## VIST A # LES XARXES



@ElRoto\_ElPais



-VAMOS MAL, PERO NO HAY VUELTA ATRÁS  
-¿QUIÉN NOS LO IMPIDE?  
- NOSOTROS



@nanferran

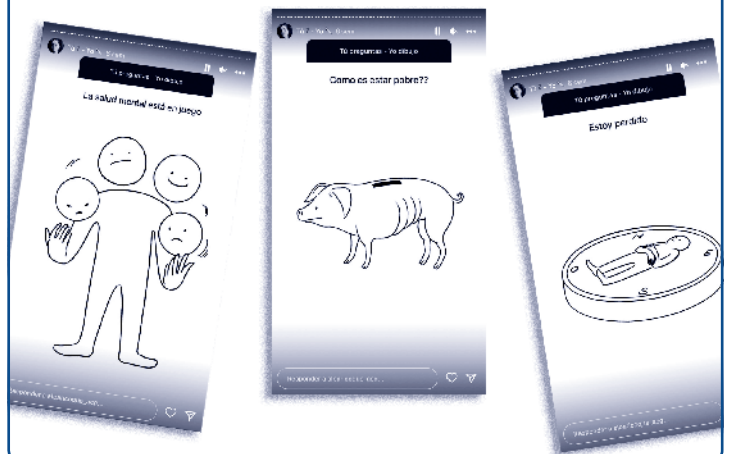


"No siempre lo podemos todo. No existe siempre el "si quieres puedes". Y eso nos acerca al lado vulnerable de la vida. Nos hace más sensibles y comprensibles con el dolor del otro"  
frases imprescindibles d'#educaciosocial

8:55 p. m. · 30 nov. 2022



@albaricoque\_acg



# LA TORTOSA DE LA BENEFICÈNCIA. CRÒNICA DEL #PASSES



**E**l passat 26 de novembre es va celebrar la segona jornada de **#PassES. Transitant per l'Educació Social**, que va tenir lloc a Tortosa. En aquesta sortida el focus temàtic era la beneficència dins de la ciutat, a partir de la qual es va realitzar una ruta per tres centres d'importància històrica vinculats amb l'atenció a la infància i la gent gran.

L'experiència es va iniciar a la sala multiusos de l'Hospital de la Santa Creu de Jesús. Antigament, aquest centre oferia asil a infants expòsits, orfes, pobres, indigents... A més d'hospital s'hi va incorporar una residència d'avis, vigent en l'actualitat.

L'educadora social i membre dels Sèniors del CEESC, **Pepi Borràs**, amfitriona de l'activitat, va ser l'encarregada de donar la benvinguda a tots els assistents. A continuació, l'educadora social als Serveis Socials de l'Ajuntament de Tortosa, **Ana Moreno**, ens va fer una introducció històrica per veure el context des d'on sorgeix la beneficència i com es consolida al 1822 amb la promulgació de la *lleï de la beneficència*. La germana de la Consolació **Vicenta Miralles** ens va explicar que l'any 1849 van arribar les primeres monges, amb Santa Maria Rosa Molas al capdavant, i que fins fa un parell d'anys

encara va treballar a l'Hospital aquest orde religiós. Ella personalment ens va oferir un magnífic resum dels 900 anys de la història de l'Hospital amb una exposició molt aclaridora. Per últim, les educadores socials i treballadores de l'hospital, **Carme Franch** i **Raquel Aixendri**, van presentar-nos les seves metodologies d'actuació incidint en la importància de les intervencions socioeducatives i la necessitat de tenir educadors i educadores socials treballant a l'àmbit sociosanitari. La visita va continuar per les zones més destacables del recinte, fet que va permetre als assistents conèixer de primera mà els racons que componen la història social de l'hospital.

Un cop enllestida aquesta visita, el grup es va desplaçar al segon centre d'interès: la seu del Consell Comarcal del Baix Ebre. El 1880 van iniciar la seva tasca en aquella finca el nou orde religiós de les Germanes Oblates, dedicades a la regeneració de noies -principalment adolescents, que es trobaven en règim de reformatori i que es considerava que estaven *descarriades*, segons la terminologia de l'època. Aquesta finca estava antigament conformada per una església i un convent, on residien les monges. La rebuda en aquest edifici la va fer en **Mariano Curto**, expresident del Consell Comarcal, que va explicar la història de l'edifici i com el Consell va comprar



els terrenys per fer-ne la restauració amb dues escoles taller i adaptar-lo com a seu del Consell Comarcal. A partir de la seva intervenció es va produir un intercanvi d'anècdotes i petites històries, ja que algunes de les persones assistents tenien familiars que havien tingut contacte amb l'antic convent. Després se'n van visitar les instal·lacions.

El tercer centre a visitar va ser la Llar Infantil Ponent. Un equipament que va crear la Diputació de Tarragona, inaugurat el 1984, com a Centre Residencial d'Acció Educativa per atendre infants de 3 a 18 anys, provinents d'entorns familiars amb dificultats diverses que no els podien atendre. Al seu moment va ser traspassat a la Generalitat de Catalunya; al cap dels anys es va passar a anomenar CRAE Coll de l'Alba. En l'actualitat, és un espai que es troba abandonat i només es va poder veure per fora.

La sortida va finalitzar amb un vermut conjunt, on els assistents van posar en comú les experiències pròpies i impressions sobre la sortida. ●

# REDUEIX LA TEVA QUOTA SI ESTÀS A L'ATUR

Com ja sabeu tenim una quota trimestral reduïda adreçada a professionals en situació d'atur. Per tal de millorar la gestió dels rebuts, publiquem el calendari per sol·licitar l'aplicació d'aquesta quota.

	1r trimestre 2023	2n trimestre 2023	3r trimestre 2023
<b>Període per sol·licitar la quota reduïda</b>	del 6 al 17 de març	del 5 al 16 de juny	del 4 al 15 de setembre
<b>Cobrament</b>	principis d'abril	principis de juliol	principis d'octubre

Per sol·licitar la quota cal presentar la següent documentació i actualitzar-la cada trimestre:

<https://www.oficinadetreball.gencat.cat/socfuncions/CanvildiomaDemandants.do>

- a) Sol·licitud escrita a la Junta de Govern del CEESC (la podeu trobar a la nostra web).
- b) DARDO o informe del SOC conforme estàs inscrit en aquest servei. Podeu descarregar-vos-el a la web del SOC:

- c) Certificat de la Tresoreria de la Seguretat Social amb el resum de cotitzacions, o amb la indicació que no s'ha cotitzat mai (per poder tramitar-lo truqueu al telèfon 901 502 050 o bé sol·licitant-ho a la web de la Tresoreria). Aquesta informació només cal que la presentin els nous sol·licitants de la quota reduïda. ●

# V CONGRÉS DE SERVEIS SOCIALS BÀSICS I ESPECIALITZATS

**NAVEGAR (avançant) en els marges de la intervenció social**



La cinquena edició del **Congrés de Serveis Socials Bàsics i Especialitzats** tindrà lloc l'any 2024 i s'iniciarà amb un acte precongressual, l'any 2023. És per això que els Comitès ja estan treballant de valent. Partint de les propostes de l'avaluació del IV Congrès, estan ja preparant-ne el Vè.

El Congrès de Serveis Socials Bàsics i Especialitzats és una iniciativa intercol·legial i, per tant, als Comitès hi participen persones representant els quatre col·legis organitzadors, que són el Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya, el Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya, el Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya i el Col·legi d'Educatrices i Educadors Socials de Catalunya.

Els Comitès responsables del Congrès vetllen per afavorir i potenciar la participació - tant a l'organització com als treballs científics- de tots els professionals dels Serveis Socials Bàsics i Especialitzats i les temàtiques que s'hi tracten busquen contemplar l'interès global per al màxim de professionals, així com el seu caire interdisciplinari, evitant qüestions unidisciplinàries.

La responsabilitat en la gestió, el disseny de l'activitat, l'elecció de la temàtica a tractar i l'organització d'aquests Congrès és compartida pels quatre col·legis que es coordinen en quatre comitès.

El **Comitè Organitzador** està format per representants de cada col·legi professional i és el responsable d'organitzar el Col·loqui i el Congrès, així com del disseny de les activitats concretes que donin resposta a la proposta científica i

la contractació dels serveis que calguin per al funcionament del Precongrés i del Congrès.

El **Comitè Científic** està format per representants de cada col·legi professional i és el responsable de l'elaboració del programa científic del Precongrés i del Congrès, així com de la designació de les persones que presenten i moderen les sessions plenàries i simultànies i de l'elaboració de les conclusions.

El **Consell Assessor** està format per representants de cada col·legi professional i té l'encàrrec d'assessorar els Comitès sobre els continguts del Precongrés i del Congrès.

El **Comitè Institucional** està format pels degans/deganes o presidents/presidentes dels col·legis organitzadors que són els responsables d'establir relacions institucionals, l'aprovació del pressupost i la creació de criteris d'actuació en allò referent a la imatge corporativa dels col·legis, la relació amb els mitjans de comunicació, actes protocol·laris, etc.

En cada edició la secretaria tècnica del Congrès recau de manera rotativa en un dels quatre col·legis. El CEESC, que va assumir la secretaria tècnica del I Congrès, assumeix ara la del Vè. Així doncs, una educadora social, una col·legiada del CEESC, és la Comissionada del V Congrès, la funció de la qual és la coordinació operativa dels Comitès Organitzador i Científic, així com del Consell Assessor.

Properament us presentarem les persones que formen part de cada Comitè.

**Reserveu-vos la data!**

19 d'abril de 2023, a les 16.30h

Escorxador de Badalona. Carrer Don Pelai, 2. Badalona

Per donar el tret de sortida al V Congrés de Serveis Socials Bàsics i Especialitzats, el dimecres 19 d'abril de 2023, de 16.30 a 19.00 h us esperem a l'antic Escorxador de Badalona. Hi farem l'acte on presentarem les conclusions

del IV Congrés de Serveis Socials Bàsics i especialitzats i presentarem el V Congrés de Serveis Socials Bàsics i Especialitzats que durà per lema *NAVEGAR (avançant)* en els marges de la intervenció social.

Per a aquesta trobada estem preparant una activitat participativa que ens ajudi a reflexionar conjuntament sobre qui governa els serveis socials en el món local. ●

**Seguiu el Congrés a les xarxes #V\_CSSBE**



@V\_CSSBE

# ARSAL: L'IMPACTE DE LA GUERRA SOBRE 300 KM<sup>2</sup>



**L**es seus del CEESC de Barcelona i Girona acullen exposicions que lliguin art i societat. Tenim una convocatòria permanent oberta a la qual s'hi poden presentar **projectes expositius i mostres d'interès social o professional per a la seva exhibició a les nostres seus**, com a complement a altres propostes expositives fruit d'iniciatives institucionals i/o de col·laboració amb altres institucions públiques i privades.

Durant tot el curs 2022/2023, la seu del CEESC a Barcelona acollirà l'exposició fotogràfica **Arsal: l'impacte de la guerra sobre 300 km<sup>2</sup>**, un projecte de l'Associació Catalunya-Líban, amb fotografies dels periodistes **Nilton Torres** i **Raquel Barrera**, i amb el suport de PeMÓN Films en el marc de la III edició de la Beca DevReporter impulsada per [lafede.cat](http://lafede.cat).

## La mostra fotogràfica ressegueix la història

**d'Arsal**, una localitat libanesa fronterera amb Síria. Amb unes dinàmiques socials i econòmiques ja precàries, Arsal va acollir fins a 120.000 persones, tres vegades la seva població original, arran de la guerra al país veí. Amb això, la precarietat al municipi es va agreujar de manera significativa.

Avui la comunitat segueix immersa en un escenari de desassossec. La difícil convivència entre la població nouvinguda i la local o el perill que encarnen les mines antipersones són algunes de les principals amenaces per al seu desenvolupament.

L'entrada a l'exposició és lliure en horari d'atenció al públic. ●



# CATÀLEG DE CÀPSULES

## **PRESENCIAL:** **Café del mig.** **Activisme social i** **Mediació, caminar en** **la mateixa direcció**

**Dilluns, 16 de gener, a les 18.00 h.**  
**A la seu del CEESC a Barcelona.**

En motiu del Dia Europeu de la Mediació, el Col·lectiu Professional de la Mediació del CEESC (CPM-CEESC) ens presenta un nou Café del Mig, una espai de debat que girarà al voltant de si l'activisme social i la mediació es troben alineats. Sovint, des de l'activisme, s'expressen moltes reticències en el camp exercit per la professió de la mediació, tot i que cada cop més els dos conceptes són complementaris. En aquest sentit, es presentaran experiències concretes que serviran per obrir i generar debat.

**A càrrec de:** **Robert Gimeno**, mediador, membre de l'Espai Diàleg i de l'Oficina de No Discriminació de l'Ajuntament de Barcelona; **Maday Ribero**, activista, coordinadora d'AMPA Endavant de Collblanch la Torrassa; **Juan Fajardo**, treballador social, orientador laboral i activista gitano, i **Francesca Ferrari**, mediatra, membre del CPM-CEESC i de l'Equip ADA de l'ACDMA Mediació en el col·lectiu LGTBIQ +.

Conduirà i moderarà l'acte: **Oscar Negrodo**, membre del CPM-CEESC i Coordinador del Servei de Mediació Comunitària de l'Hospitalet.

## **ON LINE:** **La participació en els** **centres de protecció** **a la infància i** **adolescència**

**Dijous, 16 de febrer, a les 18.00 h.**

Aquesta Càpsula girarà a l'entorn del treball de la Sílvia Parra, que explora el grau de participació dels infants i joves dins dels CRAE. Sovint es tendeix a posar el focus d'actuació en la protecció i no en la participació dels i les joves, sota una mirada de vulnerabilitat i cura. Això desencadena una relació asimètrica entre professionals i els infants i adolescents, ja que les actuacions que es duen a terme sovint s'allunyen de fomentar el seu empoderament, autonomia i desenvolupament personal. La investigació té el propòsit de conèixer els processos participatius que es duen a terme dins d'un CRAE –entenen la participació com un dret fonamental per l'emancipació personal–, i proposar noves perspectives i reflexions pels i les professionals que treballen en aquest àmbit.

**A càrrec de:** **Sílvia Parra Palau**, educadora social i col·legiada 10377, integradora social amb un postgrau en Acolliment Residencial en Centres de Protecció a la Infància i Adolescència.

## **ON LINE:** **Les oportunitats de** **l'acolliment familiar**

**Dijous, 13 d'abril, a les 18.00 h.**

A Catalunya hi ha molts infants que, per diferents circumstàncies i de forma temporal, no poden créixer amb la seva família. L'acolliment familiar ofereix l'oportunitat a un infant de conèixer amb unes noves referències familiars saludables i estables que li permetin desenvolupar-se de manera integral. És una mesura de protecció mitjançant la qual un infant en situació de desemparament, sota les funcions tutelars de la DGAIA, és confiat a una família que fa possible el seu desenvolupament integral com a individu. Els diferents tipus d'acolliment es duen a terme quan s'estableix que la família nuclear i la família extensa no es poden fer càrrec de l'infant.

En aquesta Càpsula coneixerem com són i com funcionen els acolliments familiars a través dels serveis de l'entitat Cel Obert, institució col·laboradora d'integració familiar.

**A càrrec de:** **Lídia Moreno**, psicòloga i coordinadora del servei d'acolliments de Cel Obert. ●

# CATÀLEG DE FORMACIÓ



## ON LINE: 16a ed. Taller sobre les proves pràctiques en un procés de selecció a l'administració local (14a edició) (20h)

Del 16 de gener al 16 de febrer. C: 75 € / NC: 150 € / A: 110 €

Formació totalment pràctica que se centra a treballar la preparació de les proves tècniques relacionades directament amb la pràctica professional, és a dir, els casos pràctics.

A càrrec de: Núria Ferrer i Santanach, educadora social i pedagoga. ●

### DESCOMPTES

#### PREPARACIÓ D'OPOSICIONS

En Carles San José és consultor i formador amb una àmplia experiència en el sector públic. Ofereix un 15% de descompte en el seu servei per tal d'ajudar a preparar els **25 temes de la part general** del temari del cos de diplomatura d'Educació Social.

### SERVEIS

#### SERVEI D'ASSESSORAMENT LEGAL ALS COL·LEGIATS I COL·LEGIADES DEL CEESC

*iActa*

Aquest servei, gestionat per la cooperativa IACTA, és exclusiu per a col·legiats i col·legiades i comprèn la facilitació d'informació legal, doctrinal i jurisprudencial. La primera consulta és gratuïta i les matèries a consultar poden ser dels diferents àmbits del dret sense restricció (civil i familiar; estrangeria; laboral i seguretat social i penal)

#### Mecanismes de recepció de consultes:

Per evitar inconvenients en la comunicació amb les persones col·legiades, recomanem que la consulta sigui enviada via correu electrònic a [consultesceesc@iacta.coop](mailto:consultesceesc@iacta.coop). Si la consulta és de vital urgència podeu trucar al número 936 116 283, on se li donarà atenció immediata.



#### CENTRE ODONTOLÒGIC DRS. MIRAVÉ

Propostes preferencials en serveis com les visites odontològiques, revisions, higiene dental anual i tarifes preferencials en la resta de tractaments per a membres del CEESC i familiars de primer ordre.

**Per a més informació, consulteu la web del CEESC.**

# FULL INFORMATIU SENSELLARISME ESCOLA V CSSBIE MEDI OBERT ÈTICA



COL·LEGI D'EDUCADORES I EDUCADORS SOCIALS DE CATALUNYA

## SEU SOCIAL

Aragó, 141-143, 4  
08015 Barcelona  
Tel. 934 521 008  
ceesc@ceesc.cat

## GIRONA

Ibèria, 4, baixos  
17005 Girona  
Tel. 972 249 276  
girona@ceesc.cat

## CAMP DE TARRAGONA

Pau Claris, 2  
43005 Tarragona  
Tel. 977 104 081  
tarragona@ceesc.cat

## TERRES DE L'EBRE

Ramón Berenguer IV, 11  
43500 Tortosa  
Tel. 977 770 177  
terresdelebre@ceesc.cat

## LLEIDA

Rambla Ferran, 32  
25007 Lleida  
Tel. 973 289 434  
lleida@ceesc.cat

